

AFDELING
BESTUURSRECHTSPRAAK

Uitspraak op het hoger beroep van:

appellant,

tegen de uitspraak van de rechtbank 's-Gravenhage, nevenzittingsplaats
Maastricht, van 24 oktober 2011 in zaak nr. 11/31109 in het geding tussen:

de vreemdeling

en

de minister voor Immigratie en Asiel.

1. Procesverloop

Bij besluit van 26 september 2011 is de vreemdeling in vreemdelingenbewaring gesteld. Dit besluit is aangehecht.

Bij uitspraak van 24 oktober 2011, verzonden op dezelfde dag, heeft de rechtbank het daartegen door de vreemdeling ingestelde beroep ongegrond verklaard en het verzoek om schadevergoeding afgewezen. Deze uitspraak is aangehecht.

Tegen deze uitspraak heeft de vreemdeling bij brief, bij de Raad van State binnengekomen op 31 oktober 2011, hoger beroep ingesteld. Tevens heeft hij daarbij de Afdeling verzocht hem schadevergoeding toe te kennen. Deze brief is aangehecht.

De minister (thans: de minister van Immigratie, Integratie en Asiel) heeft een verweerschrift ingediend.

De Afdeling heeft de zaak ter zitting behandeld op 13 januari 2012, waar de vreemdeling, vertegenwoordigd door mr. K.E.J. Dohmen, advocaat te Venlo, en de minister, vertegenwoordigd door mr. D. Kuiper, werkzaam bij het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, zijn verschenen.

2. Overwegingen

2.1. In grief 1 klaagt de vreemdeling, samengevat weergegeven, dat de rechtbank ten onrechte heeft overwogen dat de slordigheden (in een proces-verbaal van bevindingen van 26 september 2011, genummerd: 1197180) in het onderhavige geval niet maken dat de wijze waarop de controle in het kader van het Mobiel Toezicht Veiligheid (voorheen: Mobiel Toezicht Vreemdelingen; hierna: MTV-controle), heeft plaatsgevonden, niet toetsbaar is. Daartoe betoogt de vreemdeling dat de minister naar aanleiding van een verzoek van de rechtbank om mee te delen of alle passagiers van de Eurolines-bus, waarin de vreemdeling zich bevond, zijn gecontroleerd, in een aanvullend proces-verbaal van bevindingen van 14 oktober 2011 heeft aangegeven dat op die vraag geen uitsluitsel kon worden gegeven omdat het onmogelijk was de desbetreffende verbalisanten voor 14 oktober 2011, 12.00 uur, te bereiken. De gevraagde informatie is ook niet tijdens de voortzetting van het onderzoek ter zitting op 17 oktober 2011 verstrekt. Gelet hierop heeft de minister niet voldaan aan zijn inlichtingenplicht als bedoeld in artikel 8:28 van de Algemene wet bestuursrecht en heeft hij geen inzicht gegeven in de vraag of de controle zonder onderscheid naar persoon heeft plaatsgevonden.

In grief 2 klaagt de vreemdeling dat de rechtbank ten onrechte heeft overwogen dat, de beperkingen die artikel 4.17a van het Vreemdelingenbesluit 2000 (hierna: het Vb 2000) stelt aan de uitoefening van de controlebevoegdheid in aanmerking nemend, er vooralsnog geen grond is voor het oordeel dat de regeling in genoemde bepaling niet voldoet aan de eisen van Europees recht.

Daartoe betoogt de vreemdeling dat artikel 4.17a van het Vb 2000 niet voorziet in een normering voor controles op busvervoer. In dit verband heeft hij gesteld dat passagiers van internationale bussen grensgangers zijn. De vreemdeling heeft ter zitting voorts gesteld dat in Limburg sprake is van het houden van systematische controles op de A67, waardoor deze het karakter van een grenscontrole hebben. Artikel 4.17a van het Vb 2000 zoals deze thans luidt, biedt daarom geen waarborg dat de controles niet het effect van een grenscontrole kunnen hebben. Voorts betoogt de vreemdeling dat artikel 67, tweede lid, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (hierna: het VWEU) en de artikelen 20 en 21 van Verordening (EG) nr. 562/2006 van het Europees Parlement en de Raad van 15 maart 2006 tot vaststelling van een communautaire code betreffende de overschrijding van de grenzen door personen (hierna: de Schengengrenscode) het verbieden dat identiteitscontroles, los van het gedrag van betrokkene en los van de omstandigheden die kunnen duiden op een inbreuk op de openbare orde, binnen een gebied van twintig kilometer vanaf een binnengrens worden uitgevoerd. De vreemdeling heeft tenslotte opgemerkt dat het in feite de chauffeurs en de exploitanten van de firma Eurolines zijn die zich schuldig maken aan een strafbaar feit (mensensmokkel) en dat het zo zou moeten zijn dat zij bij aanvang van de rit dienen te verifiëren of reizigers over de benodigde reisdocumenten beschikken, alvorens hun een ticket te verkopen.

2.2. Ingevolge artikel 67, tweede lid, van het VWEU, voor zover thans van belang, zorgt de Unie ervoor dat aan de binnengrenzen geen personencontroles worden verricht en ontwikkelt zij een gemeenschappelijk beleid op het gebied van asiel, immigratie en controle aan de buitengrenzen, dat gebaseerd is op solidariteit tussen de lidstaten en dat billijk is ten aanzien van de onderdanen van derde landen.

Ingevolge artikel 77, eerste lid, aanhef en onder a, ontwikkelt de Unie een beleid dat tot doel heeft het voorkomen dat personen, ongeacht hun nationaliteit, bij het overschrijden van de binnengrenzen aan enige controle worden onderworpen.

Ingevolge artikel 2, aanhef en onder 9 tot en met 11 van de Schengengrenscode wordt verstaan onder:

- (9) "grenstoezicht": de overeenkomstig en voor het doel van deze verordening aan een grens uitgevoerde activiteit die uitsluitend wegens de voorgenomen of daadwerkelijke grensoverschrijding en dus niet om andere redenen wordt verricht, en die bestaat in controle en bewaking van de grens;
- (10) "grenscontroles": de controles die aan de grensdoorlaatposten worden verricht om na te gaan of de betrokken personen, hun vervoermiddelen en de voorwerpen in hun bezit het grondgebied van de lidstaten mogen binnenkomen dan wel verlaten;
- (11) "grensbewaking": de bewaking van de grenzen buiten de grensdoorlaatposten en de bewaking van de grensdoorlaatposten buiten de vastgestelde openingstijden om te voorkomen dat personen zich aan de grenscontroles onttrekken.

Ingevolge artikel 20 kunnen de binnengrenzen op iedere plaats

worden overschreden zonder dat personen, ongeacht hun nationaliteit, worden gecontroleerd.

Ingevolge artikel 21 doet de afschaffing van het toezicht aan de binnengrenzen geen afbreuk aan:

- a) de uitoefening van de politiebevoegdheid door de bevoegde instanties van de lidstaten overeenkomstig de nationale wetgeving, voor zover de uitoefening van die bevoegdheid niet hetzelfde effect heeft als grenscontroles; dit geldt ook in de grensgebieden. Voor de toepassing van de eerste zin kan met name niet worden gesteld dat de uitoefening van de politiebevoegdheid hetzelfde effect heeft als de uitoefening van grenscontroles wanneer de politieke maatregelen:
 - i) niet grenstoezicht tot doel hebben;
 - ii) gebaseerd zijn op algemene politie-informatie en -ervaring met betrekking tot mogelijke bedreigingen van de openbare veiligheid en met name bedoeld zijn ter bestrijding van grensoverschrijdende criminaliteit;
 - iii) worden gepland en uitgevoerd op een manier die duidelijk verschilt van de systematische controles van personen aan de buitengrenzen;
 - iv) op basis van controles ter plaatse worden uitgevoerd;
- b) de uitoefening van de veiligheidscontroles bij personen door de overeenkomstig de wetgeving van elke lidstaat bevoegde instanties, de verantwoordelijke instanties in de havens of luchthavens of de vervoersondernemingen, voor zover deze controles ook worden verricht bij personen die binnen de lidstaat reizen;
- c) de mogelijkheid voor de lidstaten om personen wettelijk te verplichten in het bezit te zijn van bepaalde titels of documenten en deze bij zich te dragen;
- d) de verplichting van de onderdanen van derde landen om hun aanwezigheid op het grondgebied van een lidstaat te melden overeenkomstig artikel 22 van de Schengenuitvoeringsovereenkomst.

Ingevolge artikel 50, eerste lid, van de Vreemdelingenwet 2000 (hierna: de Vw 2000), voor zover thans van belang, zijn de ambtenaren belast met de grensbewaking en de ambtenaren belast met het toezicht op vreemdelingen bevoegd, hetzij op grond van feiten en omstandigheden die, naar objectieve maatstaven gemeten, een redelijk vermoeden van illegaal verblijf opleveren hetzij ter bestrijding van illegaal verblijf na grensoverschrijding, personen staande te houden ter vaststelling van hun identiteit, nationaliteit en verblijfsrechtelijke positie.

Ingevolge het zesde lid worden bij algemene maatregel van bestuur nadere regelen gegeven omtrent de toepassing van de voorgaande leden van dit artikel.

2.3. In het arrest van 22 juni 2010, gevoegde zaken C-188/10 & C-189/10, Melki en Abdeli, (hierna: het arrest; www.curia.europa.eu) heeft het Hof van Justitie van de Europese Unie (hierna: het Hof) in de punten 68 tot en met 75 het volgende overwogen:

"68. Wat de controles van artikel 78-2, vierde alinea, van de Code de Procédure Pénale betreft, moet worden vastgesteld dat deze niet "aan de grenzen" worden verricht, maar binnen het nationale grondgebied en dat zij losstaan van de overschrijding van de grens door de gecontroleerde persoon. In het bijzonder worden

zij niet verricht op het ogenblik dat de grens wordt overschreden. Bij die controles gaat het dus niet om de bij artikel 20 van verordening nr. 562/2006 verboden grenscontroles, maar om controles binnen het grondgebied van een lidstaat als bedoeld in artikel 21 van die verordening.

69. Artikel 21, sub a, van verordening nr. 562/2006 bepaalt dat de afschaffing van het grenstoezicht aan de binnengrenzen geen afbreuk doet aan de uitoefening van de politiebevoegdheid door de bevoegde instanties van de lidstaten overeenkomstig de nationale wetgeving, voor zover de uitoefening van die bevoegdheid niet hetzelfde effect heeft als grenscontroles; dit geldt ook in de grensgebieden. Bijgevolg zijn controles binnen het grondgebied van een lidstaat slechts overeenkomstig voornoemd artikel 21, sub a, verboden wanneer zij hetzelfde effect hebben als grenscontroles.

70. Luidens de tweede zin van deze bepaling kan de uitoefening van de politiebevoegdheid in het bijzonder niet worden geacht hetzelfde effect te hebben als de uitoefening van grenscontroles wanneer de politiële maatregelen niet grenstoezicht tot doel hebben, gebaseerd zijn op algemene politie-informatie en -ervaring met betrekking tot mogelijke bedreigingen van de openbare veiligheid en met name bedoeld zijn ter bestrijding van grensoverschrijdende criminaliteit, worden gepland en uitgevoerd op een manier die duidelijk verschilt van de systematische controles van personen aan de buitengrenzen en, ten slotte, op basis van controles ter plaatse worden uitgevoerd.

71. Met betrekking tot de vraag of de uitoefening van de bij artikel 78-2, vierde alinea, van de Code de Procédure Pénale verleende controlebevoegdheden hetzelfde effect heeft als grenscontroles, zij in de eerste plaats vastgesteld dat de in die bepaling voorziene controles niet hetzelfde doel hebben als de grenscontroles in de zin van verordening nr. 562/2006. Volgens artikel 2, punten 9 tot en met 11, van deze verordening wordt met laatstgenoemde controles beoogd, zekerheid te verkrijgen dat de personen het grondgebied van de lidstaat mogen binnenkomen dan wel verlaten, en voorts te voorkomen dat personen zich aan de grenscontroles onttrekken. Daarentegen ziet de voormelde nationale bepaling op de controle van de naleving van de verplichtingen ter zake van het houden, het dragen en het tonen van de bij wet voorziene titels en documenten. Aan de mogelijkheid voor een lidstaat om in zijn nationale recht in dergelijke verplichtingen te voorzien, wordt ingevolge artikel 21, sub c, van verordening nr. 562/2006 geen afbreuk gedaan door de afschaffing van de controles aan de binnengrenzen.

72. In de tweede plaats volstaat het feit dat de territoriale werkingssfeer van de bevoegdheid als verleend bij de in het hoofdgeding aan de orde zijnde nationale bepaling beperkt is tot een grensgebied, op zich niet voor de vaststelling dat de uitoefening van deze bevoegdheid hetzelfde effect als grenscontroles heeft in de zin van artikel 21, sub a, van verordening nr. 562/2006, zulks gelet op de bewoordingen en het doel van dit artikel 21. Met betrekking tot de controles aan boord van een trein die een internationale verbinding verzorgt en op een tolsnelweg voorziet de in het hoofdgeding aan de orde zijnde nationale bepaling evenwel in bijzondere regels inzake haar territoriale werkingssfeer, wat dan weer een aanwijzing kan vormen dat er wel sprake is van datzelfde effect.

73. Voorts bevat artikel 78-2, vierde alinea, van de Code de Procédure Pénale, dat controles toestaat ongeacht het gedrag van de betrokken persoon en los van specifieke omstandigheden waarvan een risico op aantasting van de openbare orde uitgaat, in het bijzonder met betrekking tot de intensiteit en de frequentie van de controles die op die rechtsgrondslag mogen worden uitgevoerd, noch preciseringen noch beperkingen van de aldus verleende bevoegdheid teneinde te voorkomen dat de feitelijke uitoefening van die bevoegdheid door de bevoegde autoriteiten leidt tot controles met hetzelfde effect als grenscontroles in de zin van artikel 21, sub a, van verordening nr. 562/2006.

74. Een nationale wettelijke regeling waarbij aan de politieautoriteiten de

bevoegdheid tot het verrichten van identiteitscontroles wordt verleend, die enerzijds beperkt is tot het grensgebied van de lidstaat met andere lidstaten en anderzijds losstaat van het gedrag van de gecontroleerde persoon en van specifieke omstandigheden waarvan een risico op aantasting van de openbare orde uitgaat, kan slechts voldoen aan de in het licht van het rechtszekerheidsvereiste uitgelegde artikelen 20 en 21, sub a, van verordening nr. 562/2006, indien zij in het noodzakelijke kader voor de aan die autoriteiten verleende bevoegdheid voorziet, teneinde met name de beoordelingsvrijheid te sturen waarover die autoriteiten bij de feitelijke uitoefening van die bevoegdheid beschikken. Dat kader moet waarborgen dat de feitelijke uitoefening van de bevoegdheid tot het verrichten van identiteitscontroles niet hetzelfde effect kan hebben als grenscontroles, zoals met name blijkt uit de in artikel 21, sub a, tweede zin, van verordening nr. 562/2006 vermelde omstandigheden.

75. In die omstandigheden moet op de tweede vraag worden geantwoord dat artikel 67, lid 2, VWEU en de artikelen 20 en 21 van verordening nr. 562/2006 zich verzetten tegen een nationale wettelijke regeling waarbij aan de politieautoriteiten van de betrokken lidstaat de bevoegdheid wordt verleend om uitsluitend binnen een 20 kilometer diep gebied langs de landsgrens van die staat met de staten die partij zijn bij de OUSA, de identiteit van eenieder te controleren, ongeacht het gedrag van de betrokkene en los van specifieke omstandigheden waarvan een risico op aantasting van de openbare orde uitgaat, teneinde de naleving van de verplichtingen ter zake van het houden, het dragen en het tonen van de bij wet voorziene titels en documenten te verifiëren, zonder dat die regeling in het noodzakelijke kader voor die bevoegdheid voorziet om te waarborgen dat de feitelijke uitoefening ervan niet hetzelfde effect kan hebben als grenscontroles."

2.3.1. Met betrekking tot het betoog van de vreemdeling dat de MTV-controle in strijd is met artikel 67, tweede lid, van het VWEU en de artikelen 20 en 21 van de Schengengrenscodex wordt het volgende overwogen.

In punt 67 van het arrest heeft het Hof het in artikel 20 van de Schengengrenscodex opgenomen verbod van controle bij overschrijding van de binnengrenzen gerelateerd aan het begrip "grenscontroles" als bedoeld in artikel 2, punt 10, van de Schengengrenscodex, zijnde controles die aan de grensdoorlaatposten worden verricht om na te gaan of de personen het grondgebied van de lidstaten mogen binnenkomen dan wel verlaten. Zoals in de overwegingen 2.6. en 2.7. van de uitspraak van de Afdeling van 28 december 2010 in zaak nr. 201010789/1/V3 (www.raadvanstate.nl) is overwogen, is de MTV-controle geen grenscontrole als bedoeld in artikel 20, nu deze is gericht op het bestrijden van illegaal verblijf en niet op de grens en op het moment van grensoverschrijding wordt uitgevoerd, maar in een gebied achter de grens.

De vreemdeling betoogt dat de bevoegdheid tot het houden van een MTV-controle niet kan worden ontleend aan artikel 21 van de Schengengrenscodex, nu de uitoefening van politiebevoegdheden daarin is beperkt tot situaties waarin openbare orde-motieven een rol spelen, wat bij de Franse regeling, waarop het arrest van het Hof van 22 juni 2010 betrekking had, het geval was.

De tekst van die bepaling geeft geen grond voor dit oordeel. De woorden "kan met name" in artikel 21, aanhef en onder a, van de Schengengrenscodex geven aan dat het hier gaat om een niet-uitputtende beschrijving van omstandigheden waaronder de uitoefening van een politieke bevoegdheid niet hetzelfde effect heeft als een grenscontrole.

Daarnaast is van belang dat de Europese Commissie terzake van

het voornemen om zowel artikel 22 van de Overeenkomst ter uitvoering van het Schengenakkoord (hierna: de Schengenuitvoeringsovereenkomst) als de bijbehorende verwijzing daarnaar in artikel 21, onder d, van de Schengengrenscodes in te trekken (zie voorstel van 10 maart 2011 tot wijziging van de Schengengrenscodes en van de Schengenuitvoeringsovereenkomst (COM(2011) 118 definitief) te kennen heeft gegeven dat de voorgestelde wijziging geen afbreuk doet aan het recht van de lidstaten om te voorzien in gerichte controles ter bestrijding van illegale immigratie op hun grondgebied, binnen de grenzen die zijn vastgesteld in artikel 21, onder a tot en met c.

2.3.2. Controles binnen het grondgebied mogen ingevolge artikel 21 van de Schengengrenscodes echter niet het effect van een grenscontrole hebben, zoals ook door het Hof in het arrest van 22 juni 2010 is bevestigd. Om te waarborgen dat dit effect niet optreedt heeft het Hof in punt 74 van het arrest onder meer aangegeven dat moet zijn voorzien in een wettelijk kader, waarin onder meer de intensiteit en de frequentie van het onderzoek nader worden gereguleerd.

Met het oog daarop is bij Besluit van 30 mei 2011, houdende wijziging van het Vb 2000 in verband met nadere regels over het toezicht ter bestrijding van illegaal verblijf na grensoverschrijding, dat op 1 juni 2011 in werking is getreden (Stb. 2011, 262), artikel 4.17a van het Vb 2000 ingevoerd. Het artikel luidt als volgt:

1. De bevoegdheid, bedoeld in artikel 50, eerste lid, van de Wet, om ter bestrijding van illegaal verblijf na grensoverschrijding personen staande te houden ter vaststelling van hun identiteit, nationaliteit en verblijfsrechtelijke positie, wordt uitsluitend uitgeoefend in het kader van toezicht op vreemdelingen:
 - a. op luchthavens bij de aankomst van vluchten vanuit het Schengengebied;
 - b. in treinen gedurende ten hoogste dertig minuten na het passeren van de gemeenschappelijke landgrens met België of Duitsland of, als binnen deze periode het tweede station na het passeren van de grens nog niet is bereikt, tot uiterlijk het tweede station na het passeren van de grens;
 - c. op wegen en vaarwegen in een gebied tot twintig kilometer vanaf de gemeenschappelijke landgrens met België of Duitsland.
2. Het toezicht, bedoeld in het eerste lid, wordt uitgevoerd op basis van informatie of ervaringsgegevens over illegaal verblijf na grensoverschrijding. Het toezicht kan daarnaast in beperkte mate worden uitgevoerd met het oog op het verkrijgen van informatie over dergelijk illegaal verblijf.
3. Het toezicht, bedoeld in het eerste lid, onderdeel a, wordt ten hoogste zeven keer per week uitgevoerd ten aanzien van vluchten op eenzelfde vliegroute, met een maximum van eenderde van het totale aantal geplande vluchten per maand op die vliegroute. In het kader van dit toezicht wordt slechts een deel van de passagiers op een vlucht staande gehouden.
4. Het toezicht, bedoeld in het eerste lid, onderdeel b, wordt per dag in

ten hoogste twee treinen per traject en ten hoogste acht treinen in totaal uitgevoerd, en per trein in ten hoogste twee treincoupés.

5. Het toezicht, bedoeld in het eerste lid, onderdeel c, wordt op eenzelfde weg of vaarweg ten hoogste negentig uur per maand en ten hoogste zes uur per dag uitgevoerd. In het kader van dit toezicht wordt slechts een deel van de passerende vervoermiddelen stilgehouden.

2.3.3. Met de vaststelling van artikel 4.17a van het Vb 2000 zijn onder meer de intensiteit en de frequentie van op grond van artikel 50, eerste lid, van de Vw 2000 uit te voeren MTV-controles ter bestrijding van illegaal verblijf na grensoverschrijding nader gereguleerd.

Voor zover de vreemdeling beoogd heeft te betogen dat artikel 4.17a van het Vb 2000 niet in overeenstemming is met arrest van het Hof van 22 juni 2010, omdat daarin geen rekening is gehouden met het gedrag van de vreemdeling en met omstandigheden die kunnen duiden op een inbreuk op de openbare orde, slaagt dit betoog niet. De Afdeling verwijst daartoe naar de uitspraak van 20 oktober 2011 in zaak nr. 201108181/1/V4 (www.raadvanstate.nl).

Voor zover de vreemdeling heeft betoogd dat artikel 4.17a van het Vb 2000 een regeling ontbeert die ziet op controles terzake van bussen wordt overwogen dat voor die controles het bepaalde in het eerste lid, aanhef en onder c. en het vijfde lid van toepassing is. Naar het oordeel van de Afdeling is met de daarin gegeven beperkingen de controlebevoegdheid met betrekking tot het verkeer op de weg zodanig genormeerd, dat de uitoefening ervan niet het effect van een grenscontrole kan hebben. Dat de controle plaatsvindt op een zodanige afstand dat moet worden aangenomen dat alle reizigers grensgangers zijn, maakt dit niet anders. Uit het arrest van het Hof kan, zoals de minister ter zitting terecht heeft opgemerkt, geen algeheel verbod op controle op grensgangers worden afgeleid. Dat een in de nabijheid van een binnengrens uitgevoerde controle door het individu als een grenscontrole kan worden ervaren, leidt op zichzelf evenmin tot het oordeel dat de controle in strijd is met artikel 21 van de Schengengrenscodes.

De stelling dat desondanks op de A67 de controle terzake van (internationale) bussen in de praktijk zodanig wordt uitgevoerd dat van systematische controles moet worden gesproken, heeft de vreemdeling niet aannemelijk gemaakt. Daar komt bij dat de minister ter zitting heeft verklaard dat het systematisch controleren van bussen in de nabijheid van de binnengrenzen alleen al logistiek gezien niet uitvoerbaar is vanwege het grote aantal bussen dat zich dagelijks op de weg bevindt. De Afdeling leidt hieruit af dat het aantal bussen dat daadwerkelijk voor controle wordt aangehouden in verhouding tot het totaal aantal bussen op de weg beperkt blijft.

Grief 2 faalt.

2.3.4. Uit het vorenstaande volgt dat voor de vaststelling of de MTV-controles in het licht van de Schengengrenscodes zijn toegestaan, de vraag in grief 1 of bij de bussencontrole alle passagiers zijn gecontroleerd, niet relevant is. Voor zover het betoog van de vreemdeling louter ziet op het verkrijgen van inzicht in de vraag of bij de controle discriminatoir is gehandeld slaagt het betoog evenmin, reeds omdat de vreemdeling niet heeft

gesteld dat daarvan sprake is geweest.

Grief 1 faalt derhalve evenzeer.

2.4. Het hoger beroep is ongegrond. De aangevallen uitspraak dient te worden bevestigd.

2.5. Het verzoek om schadevergoeding dient reeds hierom te worden afgewezen.

2.6. Voor een proceskostenveroordeling bestaat geen aanleiding.

3. Beslissing

De Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State

Recht doende in naam der Koningin:

- I. bevestigt de aangevallen uitspraak;
- II. wijst het verzoek om schadevergoeding af.

Aldus vastgesteld door mr. H.G. Lubberdink, voorzitter, en mr. C.J. Borman en mr. A.B.M. Hent, leden, in tegenwoordigheid van mr. R.C.S. Bakker, ambtenaar van staat.

w.g. Lubberdink
voorzitter

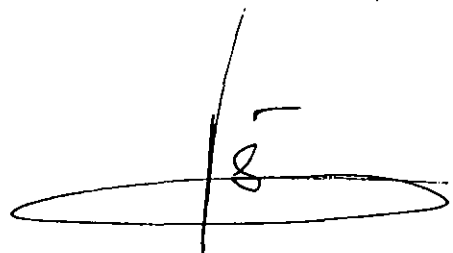
w.g. Bakker
ambtenaar van staat

Uitgesproken in het openbaar op 5 maart 2012

393.

Verzonden: 5 maart 2012

Voor eensluidend afschrift,
de secretaris van de Raad van State,

A handwritten signature in black ink, consisting of a vertical line on the left, a horizontal line across the middle, and a large, stylized 'S' or 'V' shape on the right.

mr. H.H.C. Visser

uitspraak

RECHTBANK 's-GRAVENHAGE
zittinghoudende te Maastricht

Sector bestuursrecht

zaaknummer: AWB 11/31109

uitspraak van de enkelvoudige kamer van 24 oktober 2011 in de zaak tussen

, eiser
(gemachtigde: mr. K.E.J. Dohmen),

en

de Minister voor Immigratie en Asiel, verweerder.
(gemachtigde: L.M.F. Verhaegh en mr. S.H.F. Pols).

Procesverloop

Bij besluit van 26 september 2011 (het bestreden besluit) heeft verweerder eiser in vreemdelingenbewaring gesteld.

Eiser heeft tegen het bestreden besluit beroep ingesteld. Dit beroep strekt tevens tot toekenning van schadevergoeding.

Het onderzoek ter zitting heeft plaatsgevonden op 10 oktober 2011. Eiser is verschenen, bijgestaan door zijn gemachtigde en is gehoord met behulp van een tolk. Verweerder heeft zich laten vertegenwoordigen door L.M.F. Verhaegh. Op 13 oktober 2011 heeft de rechtbank het onderzoek heropend en verweerder verzocht nadere informatie te verstrekken.

Verweerder heeft een aanvullend proces-verbaal overgelegd.

Het onderzoek ter zitting is voortgezet op 17 oktober 2011. Eiser is verschenen, bijgestaan door zijn gemachtigde en is gehoord met behulp van een tolk. Verweerder heeft zich laten vertegenwoordigen door mr. S.H.F. Pols.

Overwegingen

Op grond van artikel 94, vierde lid, van de Vreemdelingenwet 2000 (Vw 2000) moet de rechtbank beoordelen of, voor zover bestreden, de bewaring in strijd is met deze wet dan wel bij afweging van alle betrokken belangen in redelijkheid niet gerechtvaardigd is.

Eiser stelt te zijn geboren op _____ en de Guinese nationaliteit te hebben.

Eiser is staandegehouden in het kader van een zogenoemde controle Mubiel Toezicht Vreemdelingen (MTV-controle) gebaseerd op artikel 4.17a van het Vreemdelingenbesluit 2000 (Vb 2000).

AWB 11/31109

pagina 2

Eiser heeft een beroep gedaan op de uitspraak van deze rechtbank en zittingsplaats van 28 september 2011 (LJN: BT 2858). Laatstgenoemde uitspraak heeft betrekking op een MTV-controle die in een internationale trein heeft plaatsgevonden. Volgens eiser is sprake van een vergelijkbare situatie en ontbreekt ook in zijn geval de garantie dat geen grenscontrole zal plaatsvinden. In geval van een controle van een internationale lijnbus die op doorreis is, staat immers ook op voorhand vast dat alle inzittenden de grens hebben overschreden. De 20-km grens is in een dergelijk geval van geen betekenis. Nu sprake is van groepsvervoer valt het steekproefsgewijze karakter van de controle bovendien weg. Verder heeft eiser verwezen naar het arrest van het Hof van Justitie van de Europese Unie (het Hof) van 22 juni 2010 (LJN: BN0083) inzake Melki en Abdell, in het bijzonder naar overweging 67 dat binnengrenzen op iedere plaats moeten kunnen worden overschreden zonder dat personen ongeacht hun nationaliteit worden gecontroleerd. Wat betreft de gronden van de bewaring heeft eiser aangevoerd dat hij wel beschikt over voldoende middelen van bestaan. Verder is eiser niet duidelijk of verweerder de Dublinclaim in Noorwegen of in Spanje legt.

Verweerder heeft zich op het standpunt gesteld dat de staandehouding van eiser rechtmatig is. Verweerder heeft in dit verband verwezen naar het proces verbaal van bevindingen toezicht controle op basis van artikel 4.17a, van het Vreemdelingenbesluit 2000 (Vb 2000) van 26 september 2011 en de aanvulling op dit proces-verbaal van 14 oktober 2011. Daarnaast heeft verweerder gewezen op de uitspraak van de Voorzitter van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (Afdeling) van 9 augustus 2011 (LJN: BR5038). Ter zitting van 17 oktober 2011 heeft verweerder verklaard dat hij tegen eerder genoemde uitspraak van de rechtbank van 28 september 2011 hoger beroep heeft ingesteld.

Nadat verweerder de onduidelijkheid betreffende de Dublinclaim ter zitting heeft opgehelderd heeft eisers gemachtigde te kennen gegeven geen opmerkingen meer te hebben met betrekking tot de Dublinclaim bij de Spaanse autoriteiten. Dit punt behoeft dan ook geen beoordeling door de rechtbank.

Ten aanzien van de staandehouding van eiser overwoegt de rechtbank als volgt.

Eiser heeft zich beroepen op de eerder genoemde uitspraak van de rechtbank van 28 september 2011. Die uitspraak betreft een zaak waarin de MTV-controle heeft plaatsgevonden in een internationale trein, direct na het passeren van de Belgisch-Nederlandse grens. De controleurs zijn in België in de trein gestapt en de controle is uitgevoerd voordat het eerste station in Nederland (Maastricht) is bereikt. In die uitspraak heeft de rechtbank kort gezegd geoordeeld dat de beperkingen die thans door artikel 4.17a van het Vb 2000 zijn gesteld en in het bijzonder de manier waarop die zijn toegepast bij de in die zaak uitgevoerde controle niet afdoen aan het mogelijk gelijke effect van een grenscontrole, maar slechts aan de grondigheid waarmee dat effect wordt nagestreefd.

Ingevolge artikel 67, tweede lid, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie zorgt de Europese Unie ervoor dat aan de binnengrenzen geen personencontroles worden verricht en ontwikkelt zij een gemeenschappelijk beleid op het gebied van asiel, immigratie en controle aan de buitengrenzen, dat gebaseerd is op solidariteit tussen de lidstaten en dat billijk is ten aanzien van de onderdanen van derde landen.

Ingevolge artikel 77, eerste lid, aanhef en onder a, ontwikkelt de Europese Unie een beleid dat tot doel heeft het voorkomen dat personen, ongeacht hun nationaliteit, bij het

AWB 11/31109

pagina 3

overschrijden van de binnengrenzen aan enige controle worden onderworpen.

Dit is onder meer uitgewerkt in Verordening (EG) nr. 562/2006 van 15 maart 2006, de zogenoemde Schengengrenscodé.

Ingevolge artikel 2 van Schengengrenscodé wordt in deze verordening verstaan onder:
(...)

9. "grenstoezicht": de overeenkomstig en voor het doel van deze verordening aan de grens uitgevoerde activiteit die uitsluitend wegens de voorgenomen of daadwerkelijke grensoverschrijding en dus niet om andere redenen wordt verricht, en die bestaat in controle en bewaking van de grens;

10. "grenscontroles": de controles die aan de grensdoorlaatposten worden verricht om na te gaan of de betrokken personen, hun vervoermiddelen en de voorwerpen in hun bezit het grondgebied van de lidstaten mogen binnenkomen dan wel verlaten;

11. "grensbewaking": de bewaking van de grenzen buiten de grensdoorlaatposten en de bewaking van de grensdoorlaatposten buiten de vastgestelde openingstijden om te voorkomen dat personen zich aan de grenscontroles onttrekken;
(...).

Ingevolge artikel 20 van de Schengengrenscodé kunnen de binnengrenzen op iedere plaats worden overschreden zonder dat personen, ongeacht hun nationaliteit, worden gecontroleerd.

Ingevolge artikel 21 van de Schengengrenscodé doet de afschaffing van het grenstoezicht aan de binnengrenzen geen afbreuk aan:

a. de uitoefening van de politiebevoegdheid door de bevoegde instanties van de lidstaten overeenkomstig de nationale wetgeving, voor zover de uitoefening van die bevoegdheid niet hetzelfde effect heeft als grenscontroles; dit geldt ook in de grensgebieden. Voor de toepassing van de eerste zin kan met name niet worden gesteld dat de uitoefening van de politiebevoegdheid hetzelfde effect heeft als de uitoefening van grenscontroles wanneer de politieke maatregelen:

i) niet grenstoezicht tot doel hebben;

ii) gebaseerd zijn op algemene politie-informatie en -ervaring met betrekking tot mogelijke bedreigingen van de openbare veiligheid en met name bedoeld zijn ter bestrijding van grensoverschrijdende criminaliteit;

iii) worden gepland en uitgevoerd op een manier die duidelijk verschilt van de systematische controles van personen aan de buitengrenzen;

iv) op basis van controles ter plaatse worden uitgevoerd;

b. de uitoefening van de veiligheidscontroles bij personen door de overeenkomstig de wetgeving van elke lidstaat bevoegde instanties, de verantwoordelijke instanties in de havens of luchthavens of de vervoersondernemingen, voor zover deze controles ook worden verricht bij personen die binnen de lidstaat reizen;

c. de mogelijkheid voor de lidstaten om personen wettelijk te verplichten in het bezit te zijn van bepaalde titels of documenten en deze bij zich te dragen;

d. de verplichting van de onderdanen van derde landen om hun aanwezigheid op het grondgebied van een lidstaat te melden overeenkomstig artikel 22 van de Schengen uitvoeringsovereenkomst.

In het arrest Melki en Abdeli heeft het Hof ten aanzien van voormelde bepalingen onder meer overwogen (rechtsoverweging 74) dat een nationale wettelijke regeling waarbij aan de politieautoriteiten de bevoegdheid tot het verrichten van identiteitscontroles wordt verleend,

AWB 11/31109

pagina 4

die enerzijds beperkt is tot het grensgebied van de lidstaat met andere lidstaten en anderzijds losstaat van het gedrag van de gecontroleerde persoon en van specifieke omstandigheden waarvan een risico op aantasting van de openbare orde uitgaat, slechts (kan) voldoen aan de in het licht van het rechtszekerheidsvereiste uitgelegde artikelen 20 en 21, sub a, van verordening nr. 562/2006, indien zij in het noodzakelijke kader voor de aan die autoriteiten verleende bevoegdheid voorziet, teneinde met name de beoordelingsvrijheid te sturen waarover die autoriteiten bij de feitelijke uitoefening van die bevoegdheid beschikken. Dat kader moet waarborgen dat de feitelijke uitoefening van de bevoegdheid tot het verrichten van identiteitscontroles niet hetzelfde effect kan hebben als grenscontroles, zoals met name blijkt uit de in artikel 21, sub a, tweede zin, van verordening nr. 562/2006 vermelde omstandigheden.

De beperking van de territoriale werkingssfeer van een dergelijke bevoegdheid volstaat niet voor de vaststelling dat de uitoefening daarvan hetzelfde effect heeft als een grenscontrole. Het kan wel een aanwijzing vormen dat sprake is van dat effect (rechtsoverweging 72).

In Nederland worden door de Koninklijke Marechaussee (hierna: de KMar) in de grensgebieden identiteitscontroles gehouden ter bestrijding van illegaal verblijf na grensoverschrijding in het kader van het toezicht op vreemdelingen. De benodigde bevoegdheden daartoe zijn thans neergelegd in artikel 50 van de Vw 2000 en nader uitgewerkt in artikel 4.17a van het Vb 2000.

Artikel 4.17a van het Vb 2000 luidt als volgt:

"1. De bevoegdheid, bedoeld in artikel 50, eerste lid, van de Wet, om ter bestrijding van illegaal verblijf na grensoverschrijding personen staande te houden ter vaststelling van hun identiteit, nationaliteit en verblijfsrechtelijke positie, wordt uitsluitend uitgeoefend in het kader van toezicht op vreemdelingen:

- a. op luchthavens bij de aankomst van vluchten vanuit het Schengengebied;
- b. in treinen gedurende ten hoogste dertig minuten na het passeren van de gemeenschappelijke landgrens met België of Duitsland of, als binnen deze periode het tweede station na het passeren van de grens nog niet is bereikt, tot uiterlijk het tweede station na het passeren van de grens;
- c. op wegen en vaarwegen in een gebied tot twintig kilometer vanaf de gemeenschappelijke landgrens met België of Duitsland.

2. Het toezicht, bedoeld in het eerste lid, wordt uitgevoerd op basis van informatie of ervaringsgegevens over illegaal verblijf na grensoverschrijding. Het toezicht kan daarnaast in beperkte mate worden uitgevoerd met het oog op het verkrijgen van informatie over dergelijk illegaal verblijf.

3. Het toezicht, bedoeld in het eerste lid, onderdeel a, wordt ten hoogste zeven keer per week uitgevoerd ten aanzien van vluchten op eenzelfde vliegroute, met een maximum van eenderde van het totale aantal geplande vluchten per maand op die vliegroute. In het kader van dit toezicht wordt slechts een deel van de passagiers op een vlucht staande gehouden.

4. Het toezicht, bedoeld in het eerste lid, onderdeel b, wordt per dag in ten hoogste twee treinen per traject en ten hoogste acht treinen in totaal uitgevoerd, en per trein in ten hoogste twee treincoups.

5. Het toezicht, bedoeld in het eerste lid, onderdeel c, wordt op eenzelfde weg of vaarweg ten hoogste negentig uur per maand en ten hoogste zes uur per dag uitgevoerd. In het kader van dit toezicht wordt slechts een deel van de passerende vervoermiddelen stilgehouden."

AWB 11/31109

pagina 5

Volgens het proces-verbaal 'artikel 50 Vw staande houding/overbrenging/ophouding' van is eiser op 26 september 2011 aangehouden op de 'openbare auto-/autosnel-/weg: de Rijksweg A67/E34, baanvak komende vanuit Duitsland in de gemeente Venlo'. Uit dit proces-verbaal blijkt verder dat eiser is staandegehouden als passagier van een autobus van de firma Eurolines voorzien van het kenteken: "onbekend uit het land: Polen".

De rechtbank overweegt dat een controle in een internationale trein zoals bedoeld in de door eiser ingeroepen uitspraak van 28 september 2011 niet vergelijkbaar is met een controle zoals de onderhavige, die heeft plaatsgevonden op de weg ten aanzien van een (of meer) passagiers van een internationale lijnbus. Hoewel een bus net als de trein een vorm van groepsvervoer betreft, heeft het groepsvervoer per bus als regel een beperktere omvang. Bovendien verschilt het toetsingskader. Voor toezicht dat wordt uitgeoefend in treinen geeft artikel 4.17a van het Vb 2000 specifieke regels (eerste lid, sub b), terwijl controles in bussen als zodanig in artikel 4.17a van het Vb 2000 niet apart wordt genoemd. Aangezien het toezicht in dergelijke bussen wordt uitgeoefend op de weg, valt dit onder de meer algemene regeling van artikel 4.17a, eerste lid, sub c, van het Vb 2000. Voor zover eiser heeft willen betogen dat de controle van een internationale lijnbus per definitie hetzelfde effect heeft als een grenscontrole omdat de inzittenden de grens zijn gepasseerd, overweegt de rechtbank dat de artikelen 20 en artikel 21 van de Schengengrenscodex geen algeheel verbod bevat op het controleren van mensen die de grens zijn gepasseerd. Ook uit de overwegingen van het Hof in de zaak Melki en Abdeli kan dit niet worden afgeleid.

Ten aanzien van het toetsingskader van artikel 4.17a, lid 1 aanhef en onder c Vb 2000 overweegt de rechtbank als volgt.

MTV-controles worden niet op de grens en op moment van grensoverschrijding uitgevoerd, zodat geen sprake is van een grenscontrole, als bedoeld in artikel 2, aanhef en onder 10 van de Schengengrenscodex. De rechtbank verwijst hiervoor naar rechtsoverweging 68 van de uitspraak van het Hof. De controlebevoegdheid zoals thans in de wet geregeld is wel territoriaal beperkt. Gelet op het hetgeen het Hof in haar uitspraak inzake Melki en Abdeli heeft overwogen kan dit een aanwijzing vormen dat sprake is van hetzelfde effect als een grenscontrole. Het doel van de controle is echter niet grenstoezicht als bedoeld in de Schengengrenscodex. De doelstelling van de controle is gelet op de tekst en het gesteld in de nota van toelichting op artikel 4.17a van het Vb 2000 (Stb. 2011, 262) immers het in een zo vroeg mogelijk stadium tegengaan van illegaal verblijf, al dan niet in georganiseerd verband. Hoewel grenstoezicht blijkens overweging 6 van de considerans van de Schengengrenscodex mede mocht helpen de illegale immigratie en mensenhandel te bestrijden is dat slechts een van de doelstellingen die met grenstoezicht worden nagestreefd. Dit maakt naar het oordeel van de rechtbank echter wel dat ook het doel van de onderhavige nationale regeling een aanwijzing kan vormen dat sprake is van hetzelfde effect als een grenscontrole.

In artikel 4.17a van het Vb 2000 wordt de beoordelingsvrijheid van de controlerende instantie ten aanzien van de toepassing van de controlebevoegdheid echter in belangrijke mate beperkt. Voor controles op wegen en vaarwegen zijn de daaraan gestelde beperkingen neergelegd in lid 5 van dit artikel. De controlebevoegdheid wordt verder beperkt door het bepaalde in het tweede lid van artikel 4.17a van het Vb 2000.

Naar het voorlopig oordeel van de Voorzitter van de Afdeling in de uitspraak van 9 augustus 2011 (LJN: BR5038) voldoet artikel 4.17a van het Vb 2000 aan de eisen die het Europees recht aan de uitoefening van controlebevoegdheden als de onderhavige stelt. Op het hoger

AWB 11/31109

pagina 6

beroep in de bodemzaak heeft de Afdeling ten tijde van het sluiten van het onderzoek in deze zaak nog niet beslist.

Gelet hierop en in aanmerking genomen de beperkingen die artikel 4.17a van het Vb 2000 stelt aan uitoefening van de controlebevoegdheid ter bestrijding van illegale immigratie na grensoverschrijding door de KMar op wegen en vaarwegen, ziet de rechtbank in het aangevoerde vooralsnog geen grond voor het oordeel dat de regeling van artikel 4.17a van het Vb 2000 niet voldoet aan de eisen van het Europees recht.

Tot slot hecht de rechtbank er nog aan op te merken dat de bij het aanvullend proces-verbaal van 14 oktober 2011 gegeven correcties op het eerdere proces-verbaal 4.17a Vb 2000 duidelijk maken dat laatstgenoemd proces-verbaal enkele slordigheden bevat. Dit klemt te meer nu er in twee andere zaken van de zitting van 10 oktober 2011 eveneens aanvullende processen-verbaal in het geding zijn gebracht waarin slordigheden worden gecorrigeerd. Aangezien bedoelde slordigheden in het onderhavige geval niet maken dat de wijze waarop de controle heeft plaatsgevonden niet toetsbaar is, ziet de rechtbank hierin geen grond om het onderhavige beroep reeds hierom gegrond te verklaren.

Eisers betoog dat hij over voldoende middelen van bestaan beschikt, kan niet worden aanvaard. Eiser beschikt blijkens de stukken over een bedrag van € 290,73. Dit bedrag moet onvoldoende worden geacht om de reiskosten naar Spanje en de verblijfskosten die in Nederland zullen moeten worden gemaakt in afwachting van de afgifte van reisdocumenten te bekostigen. Overigens is niet gebleken van voldoende duurzame en deugdelijke zelfstandige middelen van bestaan.

Het beroep is ongegrond.

Voor een proceskostenveroordeling bestaat geen aanleiding.

AWB 11/31109

pagina 7

Beslissing

De rechtbank:

verklaart het beroep ongegrond:

wijst het verzoek om schadevergoeding af.

Deze uitspraak is gedaan door mr. C. Wapenaar, rechter, in tegenwoordigheid van mr. E.M.J. Clermonts, en in het openbaar uitgesproken op 24 oktober 2011.

w.g. E.M.J. Clermonts

w.g. C. Wapenaar

Voor eensluidend afschrift:
de griffier:

Verzonden: 24 OKT 2011

9) Partijen kunnen tegen deze uitspraak hoger beroep instellen bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State, Hoger beroep vreemdelingenzaken, Postbus 16113, 2500 BC 's-Gravenhage. De termijn voor het instellen van het hoger beroep bedraagt één week na de datum van verzending van deze uitspraak. Ingevolge artikel 85 van de Vw 2000 dient het beroepschrift een of meer grieven tegen de uitspraak te bevatten. Artikel 6:6 van de Awb is niet van toepassing, indien niet is voldaan aan de vereisten genoemd in artikel 6:5, eerste lid, onder c en d, van de Awb of aan artikel 85, eerste of tweede lid, van de Vw 2000.

Indien hoger beroep is ingesteld kan ingevolge het bepaalde in artikel 88 van de Vw 2000 juncto artikel 8:81 van de Awb de Voorzitter van de Afdeling bestuursrechtspraak op verzoek een voorlopige voorziening treffen indien onverwijlde spoed, gelet op de betrokken belangen, dat vereist.

Lina Advocaten

FAX: 070 - 365 13 80

Raad van State
Afdeling bestuursrechtspraak
T.a.v. de E.G.A. Heer/Vrouw griffier
Postbus 20019
2500 EA DEN HAAG

RAAD VAN STATE INGEKOMEN 31 oktober 31 2011	
ZAAKNR.	11642
AAN:	V3
BEHANDELD: DD:	PAR:

Mr. A.C.J. Lina*

Mr. M.N. van Geenen**

Mw Mr. K.E.J. Dohmen***

Mw Mr. S.H.J. van der Linden

Mr. S.B.M.A. Engelen****

Mr. S.C. van Heerd

Lid Ned. Vereniging van Strafrecht Advocaten (NVSA)*
 Lid Ver. Arbeidsrecht Advocaten Nederland (VAAN)**
 Lid Specialisatievereniging Sociaalzekerheidsrecht Advocaten (SSZ)***
 Lid Ned. Vereniging van Jonge Strafrecht Advocaten (NVJSA)****

Datum: 31 oktober 2011
 Uw kenmerk:
 Ons kenmerk: /IND RvS

HOGER BEROEPSCHRIFT

Door deze en derhalve tijdig stelt ondergetekende, Mw. Mr. K.E.J. Dohmen (advocaat), kantoorhoudende te 5911 CK Venlo aan de St. Martinusstraat 64 (correspondentieadres: Postbus 39, 5900 AA Venlo) in haar hoedanigheid van bepaaldelijk gevolmachtigde/vertegenwoordiger van de heer (verder te noemen: "appellant"), V-NUMMER: , die te dezer zake woonplaats kiest ten kantore van mevrouw beroep in tegen de uitspraak van de Rechtbank 's-Gravenhage, zittinghoudende te Maastricht, enkelvoudige kamer voor bestuursrechtelijke zaken, onder procedurenummer AWB 11 / 31109, die op 24 oktober 2011 is verzonden en die strekt tot ongegrondverklaring van het ingestelde beroep en afwijzing van het verzoek om schadevergoeding.

Bijgaand gelieve U een kopie van voornoemde uitspraak aan te treffen (bijlage 1). Met deze uitspraak kan appellant zich niet verenigen en stelt hiertegen hoger beroep in.

Postbus 39
 5900 AA Venlo
 St. Martinusstraat 64
 5911 CK Venlo
 T 077 - 351 10 42
 F 077 - 351 47 99
 E info@lina-advocaten.nl
 W www.lina-advocaten.nl

RAAD VAN STATE INGEKOMEN 31 OKT 2011	
ZAAKNR.	
AAN:	
BEHANDELD: DD:	PAR:

Appellant wenst hierbij de navolgende grieven naar voren te brengen:

I.

Appellant meent dat de rechtbank ten onrechte overweegt dat de slordigheden in het onderhavige geval niet maken dat de wijze waarop de controle heeft plaatsgevonden niet toetsbaar is en hierin ten onrechte geen grond ziet om het onderhavige beroep reeds hierom gegrond te verklaren.

In casu heeft het onderzoek ter zitting plaatsgevonden op 10 oktober 2011. Op 13 oktober 2011 heeft de rechtbank het onderzoek heropend en verweerder verzocht nadere informatie te verstrekken. De rechtbank wilde naar aanleiding van het namens appellant gevoerde betoog gaarne alsnog informatie ontvangen over de feitelijke gang van zaken met betrekking tot de controle en in het bijzonder een toelichting op het gegeven dat gedurende een relatief korte controle 1 voertuig werd gecontroleerd. Ook wilde de rechtbank vernemen of alle passagiers van de Eurolines bus werden gecontroleerd.

Naar aanleiding van het voorgaande werd een aanvullend proces-verbaal van bevindingen opgemaakt. De strekking hiervan was dat "abusievelijk onder punt 2 de verkeerde plaats van controle vermeld werd. Dit moest zijn A67 in de gemeente Venlo om 03:00 uur i.p.v. Brigade Venlo in de gemeente Venlo om 03:00 uur. Onder 5 is abusievelijk 1 voertuig vermeld, dit moest 2 voertuigen zijn waarvan 1 personenauto en 1 reishus. Op de vraag of alle personen gecontroleerd zijn, kon geen uitsluitsel gegeven worden omdat het onmogelijk was de betreffende verbalisanten voor 14 oktober 2011 voor 12:00 te bereiken en hierover telefonisch te horen. Zij konden als enige hierop antwoord geven."

Ook tijdens de voortzetting van het onderzoek ter zitting op 17 oktober 2011 werd namens de Minister geen antwoord gegeven op de vraag of alle personen gecontroleerd werden. Dit terwijl de Minister in de lijn van artikel 8:28 Awb gehouden is om in het kader van de beoordeling van het beroep alle noodzakelijke inlichtingen te verstrekken.

Gezien het feit dat er op dit punt – optreden tijdens controle van een Internationale lijnbus – kennelijk in het geheel geen vaste werkafspraken zijn, is vooromschreven informatie voor de beoordeling van de rechtmatigheid van de bewaring van substantieel belang. De Minister heeft desgevraagd geen nadere duidelijkheid verschaft en heeft derhalve niet voldaan aan zijn inlichtingenplicht. Op grond van artikel 8:31 Awb had de rechtbank hieraan dan ook op zijn minst een overweging dienen te wijden. Vooromschreven verzuim rechtvaardigt in deze de conclusie dat er sprake is van een motiveringsgebrek.

Gezien het feit dat het in casu niet toetsbaar is of alle passagiers gecontroleerd zijn (zie het advies van de Adviescommissie voor Vreemdelingenzaken inzake de wijziging van het Vb 2000 in verband met nadere regels ter bestrijding van illegaal verblijf na grensoverschrijding (21 maart 2011 ACVZ/ADV/2011/009: enkel hiermee wordt gewaarborgd dat zonder onderscheid naar persoon wordt gecontroleerd) had reeds op grond van de slordigheden/onvolledigheden (lees: strijdigheid met de wettelijke inlichtingenplicht) onderhavig beroep gegrond verklaard dienen te worden nu in casu überhaupt niet in rechte vast is komen te staan dat onderhavige controle niet in strijd is met het bepaalde in artikel 4.17a Vb 2000.

Naar de mening van appellant zijn er in het dossier voldoende aanwijzingen te vinden (gerichte controle van de Internationale lijnbus op een gezet tijdstip en op een vaste halteplek) om aan te kunnen nemen dat er in strijd met artikel 21 Schengengrenscore controles worden uitgevoerd die hetzelfde effect hebben als grenscontroles nu deze een systematische controle van personen (in Eurolines) nabij de buitengrens behelzen.

II.

Appellant meent dat de rechtbank ten onrechte overweegt dat er - in aanmerking genomen de beperkingen die artikel 4.17a Vb 2000 stelt aan de uitoefening van de controlebevoegdheid – vooralsnog geen grond is voor het oordeel dat de regeling van artikel 4.17a Vb niet voldoet aan de eisen van Europees recht.

Appellant constateert dat artikel 4.17a Vb 2000 in ieder geval onvolledig is nu er geen apart beleid geschreven is voor wat betreft de Internationale lijnbus (Openbaar Vervoer), welke op gezette tijden de grens passeert en in Nederland op een vaste plaats halt houdt. De controle welke na het passeren van de grens op vooromschreven voertuigen wordt toegepast, is dan ook zonder meer strijdig met artikel 20 en 21 van de Schengengrenscodes.

Appellant is van mening dat enige beperkingen die thans door artikel 4.17a Vb 2000 zijn gesteld en in het bijzonder de manier waarop die zijn toegepast bij de onderhavige controle van de Internationale lijnbus niet afdoet aan het mogelijk gelijke effect van een grenscontrole, maar slechts aan de grondigheid waarmee het effect wordt nagestreefd. Bij de Internationale lijnbus passeren alle passagiers op gezette tijden de grens. Het uitgangspunt dat op wegen, waar ingevolge artikel 4.17a Vb 2000 tot twintig kilometer na grensoverschrijding mag worden gecontroleerd nu niet per definitie sprake is van grensoverschrijding, gaat ten aanzien van vooromschreven Internationale lijnbus (openbaarvervoersdienst) niet op en een vooropgezette controle van deze betreffende Internationale lijnbus kan zelfs met inachtneming van artikel 4.17 Vb 2000 hetzelfde effect hebben als een grenscontrole.

Zelfs de twee soorten toezicht op vreemdelingen die artikel 50 lid 1 Vw 2000 mogelijk maakt, namelijk op grond van feiten en omstandigheden die, naar objectieve maatstaven gemeten, een redelijk vermoeden van illegaal verblijf opleveren (zie ook 77VWEU) en ter bestrijding van illegaal verblijf na grensoverschrijding, worden in casu volledig uit het oog verloren.

Een en ander klemt eens te meer nu appellant enkel op doorreis was, geen enkele aanstalten heeft gemaakt om in Nederland uit te willen stappen en alhier illegaal te willen verblijven. Appellant heeft om van de betreffende Internationale lijnbus gebruik te kunnen maken, keurig een ticket gekocht. Het zijn feitelijk de chauffeurs en de exploitanten van de Eurolines die zich in deze schuldig maken aan een strafbaar feit, te weten mensensmokkel nu zij zich bij aanvang van de rit zouden moeten vergewissen van het feit of hun passagiers over de benodigde reisdocumenten beschikken en ingeval dit niet zo mocht zijn aan die betreffende personen geen tickets verkocht worden. De Eurolines vormen reeds sedert jaar en dag een politieke melkkoe, met dien verstande dat van de tien aanhoudingen door de KMAR, tenminste zeven personen uit de Eurolines worden gehaald. Naar de mening van appellant is het doel van het toezicht zeer zeker niet gericht op daadwerkelijke preventie en ontmoediging van toekomstige illegale migratie zoals bepaling A3/2.4 Vreemdelingencirculaire 2000 behelst. In dit geval zou vooromschreven problematiek namelijk in de kiem (lees: bij aanvang van de rit) gesmoord moeten worden.

Artikel 67 lid 2 VWEU en artikel 20 en 21 van de Schengengrenscore verbiedt nationale regelgeving die politie de bevoegdheid geeft om identiteitscontroles te verrichten in een gebied van 20 kilometer vanaf een binnengrens, los van het gedrag van betrokkene en los van omstandigheden die kunnen duiden op een inbreuk op de openbare orde, om vast te stellen of betrokkenen beschikken over de benodigde documenten, terwijl die regelgeving geen kader biedt dat garandeert dat de praktische uitvoering van die bevoegdheid niet hetzelfde effect heeft als grenscontrole. Ingeval op de eerste halteplaats in Nederland een systematische controle van slechts enkele passagiers plaatsvindt, is zonder meer de conclusie gerechtvaardigd dat er sprake is van strijdigheid met vooromschreven Europeesrechtelijke regelgeving. Voornoemde controle heeft ook niets van doen met een bedreiging van de openbare veiligheid of grensoverschrijdende criminaliteit.

Appellant is gezien het voorgaande van mening dat de bestreden uitspraak op voornoemde grieven wegens in strijd zijn met het zorgvuldigheid- en motiveringsbeginsel, alsmede in het belang van de rechtseenheid, de rechtsontwikkeling, de rechtsbescherming in algemene zin, niet in stand kan blijven.

REDENEN WAAROM:

Appellant verzoekt om de bestreden uitspraak van de Rechtbank 's-Gravenhage, zittinghoudende te Maastricht, gewezen op 24 oktober 2011, onder procedurenummer AWB 11 / 31109 te vernietigen en het beroep van appellant alsnog - met toewijzing van de gevraagde schadevergoeding - gegrond te verklaren.

Bij gegrondverklaring van dit beroepschrift maakt appellant eveneens aanspraak op vergoeding van de kosten van rechtsbijstand.

Venlo, 31 oktober 2011

Mw. Mr. R.E.J. Dohmen
